

21. Huzhva I.Iu. Uchast Ukrainy v zonakh vilnoi torhivli ta mozhlyvosti adaptatsii yii natsionalnoi ekonomiky do umov, sformovanykh unaslidok stvorennia meharehionalnykh torhovelnykh blokiv / I.Iu.Huzhva // Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment. – Odesa, 2016. – № 15. – S. 12–16.

22. Us I.V. Shchodo osoblyvosti zovnishnoekonomichnoi polityky Ukrainy v umovakh stvorennia novykh intehratsiinykh meha–blokiv. Analychna zapyska. [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://www.niss.gov.ua/articles/1553>.

23. Kotlubai V.O. Rozvytok eksportnoho ta tranzytnoho potentsialu Ukrainy / V.O.Kotlubai // Problemy i perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva. – 2016. – № 1(12). – Kharkiv: KhNADU, 2016. – S.122–128.

24. Trofymchuk A.P. Zovnishnotorhovelne spivrobitnytstvo Ukrainy z krainamy Skhidnoi Azii v umovakh hlobalizatsii: avtoref. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk: spets.: 08.00.02 «svitove gospodarstvo i mizhnarodni ekonomichni vidnosyny» / A.P.Trofymchuk. – Lviv, 2017. – 20 s.

25. Dziad O.V. Prykhovani torhovelni bariery rozvynutykh krain svitu / O.V.Dziad // Visnyk natsionalnoho universytetu vodnoho gospodarstva ta pryrodokorystuvannia. Serii: Ekonomika. – Rivne, 2014. – № 2. – S. 100–106.

26. Sydenko V. R. Hlobalyzatsiia – evropeiskaia yntehratsiia – ekonomycheskoe razvytye: ukraynskaia model [Tekst]: v 2–kh t. – K., 2008. – T. 2 : Evropeiskaia yntehratsiia y ekonomycheskoe razvytye / Vladymyr Romanovych Sydenko; NAN Ukrainy ; Yn–t ekon. y prohnozyrov. – K., 2011. – 448 s.

27. Radziievska S.O. Hlobalni dominanty rozvytku Kytaiu / Radziievska S.O., Us I.V., Pokryshka D.S. // Mizhnarodna ekonomichna polityka. – 2017. – №26. – S.137–168.

28. Merker Hiunter Transformatsiia derzhavnoho sektoru v umovakh hlobalizatsii svitovoho gospodarstva (na prykladi promyslovo rozvynutykh krain): dys...k.e.n. / Merker Hiunter. – K., KNU imeni Tarasa Shevchenka, 2001. – 217 s.

29. Melnyk A.F. Derzhavno–pryvatne partnerstvo v systemi instytutiv natsionalnoi ekonomiky: mekhanizmy rozvytku: monohrafiia / Melnyk A.F., Pidhaiets S.V. – Ternopil: TNEU, 2017. – 278 s.

30. Bilorus O.H. Istorychni i stratehichni imperatyvy transformatsii ta modernizatsii tranzytyvnykh krain v umovakh hlobalizatsii // O.H.Bilorus // Istorychni i stratehichni imperatyvy modernizatsii providnykh i tranzytyvnykh krain svitu: zbirnyk naukovykh prats / za zah. red. O.V.Zernetskoi // Derzhavna ustanova «Instytut vsesvitnoi istorii NAN Ukrainy». – K.: DU «Instytut vsesvitnoi istorii NAN Ukrainy», 2017. – S. 5–12.

Дані про автора

Радзієвська Світлана Олександрівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки, Державного університету інфраструктури та технологій

e-mail: duit.kyiv@ukr.net

Данные об авторе

Радзиевская Светлана Александровна,

к.э.н., доцент, доцент кафедры теоретической и прикладной экономики Государственного университета инфраструктуры и технологий

e-mail: duit.kyiv@ukr.net

Data about the author

Svitlana Radziyevska,

Ph.D. in Economics, Associate Professor at the Department for Theoretical and Applied Economics of the State University of Infrastructure and Technology

e-mail: duit.kyiv@ukr.net

УДК: 336.3

DOI: 10.5281/zenodo.1482882

РЕШЕТНИК Н.І.

**Фінансові проблеми України
в контексті концепції сталого розвитку**

У статті, з позицій концепції сталого розвитку, представлено переваги внутрішнього боргу перед зовнішнім та їх взаємовплив на банківську політику, доходи та заощадження населення, адекватну оцінку робочої сили

Ключові слова: сталий розвиток, зовнішній борг, внутрішній борг, сукупний борг, заощадження населення, оцінка робочої сили, еміграція робочої сили.

Финансовые проблемы Украины в контексте концепции устойчивого развития

В статье, с позиций концепции устойчивого развития, представлено преимущества внутренней задолженности перед внешней и их взаимовлияние на банковскую политику, доходы и сбережения населения, адекватную оценку рабочей силы.

Ключевые слова: устойчивое развитие, внешний долг, внутренний долг, совокупный долг, сбережения населения, оценка рабочей силы, эмиграция рабочей силы.

RESHETNYK N.I.

Financial problems of Ukraine in the context of sustainable development concept

The article represents the advantages of internal debt to external debt and their mutual influence on banking policy, incomes, population's savings and adequate assessment of workforce from the standpoint of sustainable development concept.

Key words: sustainable development, external debt, internal debt, aggregate debt, savings, workforce assessment, workforce emigration.

Постановка проблеми. У відповідності до концепції сталого розвитку, виникає об'єктивна необхідність теоретичного переосмислення та практичного вирішення проблеми фінансової залежності України від зовнішньої заборгованості

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукова та навчальна література широко висвітлює теорію і практику державних фінансів в цілому і фінансової залежності зокрема. Це дослідження: М. Браунрига, С. Вайнтрауба, О.Д.Василика, А.С. Гальчинського, Х. Джонсон, О. Екстайна, А. Лаффера, А. Лернера, Р. Масгрейв, В.О. Степаненко, М. Фрідмана, які спрямовані на виявлення сутності та формування державного боргу. Питанням управління державним боргом присвячено роботи В. А Андрущенко, О. І. Барановського, Т. П. Богдан, Н. В. Зражевської, В. В. Козюка, Г. В. Кучер, І. О. Лютого, Я. В. Онищука, О. В. Плотнікова, О. С. Поважного, О. О. Прутської, В. М. Радіонової, В. М. Федосова, С. І. Юрія та ін. Проте, недостатньо висвітлено є проблема активізації внутрішніх фінансових резервів та трансформації заощаджень в інвестиції через систему внутрішніх запозичень.

В дослідженнях вчених широко розглядається комплекс проблем державного боргу однак, концептуально, з точки зору сталого розвитку, не аргументується різниця між зовнішнім та внутрішнім боргом.

Постановка завдання. В даній статті переслідуються мета зміни традиційних акцентів в дослідженні внутрішньої державної заборгованос-

ті, яка є перенесеними на майбутнє податками і забезпечує державі та майбутнім поколінням додаткові фінансові активи.

Виклад основного матеріалу. Концепція сталого розвитку, що лежить в основі цивілізованого господарювання повинна стати пріоритетною для України в усіх сферах діяльності. Фінансова не є виключенням. Ця концепція відображає по суті сенс життєдіяльності кожної сім'ї – гідні умови існування майбутніх поколінь.

В результаті нинішнього господарювання виникає ряд проблем фінансового характеру, що негативно відбиватимуться на прийдешніх поколіннях. Найбільш складна проблема – це проблема зовнішньої заборгованості. Умисний акцент варто робити на зовнішній заборгованості.

Вчені в своїх дослідженнях виділяють специфіку та наслідки внутрішнього та зовнішнього боргу. Внутрішні позики є, на думку американського вченого, теоретика теорії функціональних фінансів, А. Ларнера, перенесеними на майбутнє податками, тобто країна боргує сама собі. В економіці, яка функціонує без особливих потрясінь, майбутні покоління нічого не втрачають, сплачуючи підвищені податки, за рахунок яких повертаються борги, зазвичай, тим самим особам. «Національний борг не є тягарем для майбутніх поколінь. Адже якщо нащадки будуть виплачувати борг, то одержать кошти ті ж нащадки, які будуть жити на момент виплати», підкреслює вчений [11, с. 79]. Зовсім інша справа зовнішній борг – це індивідуальний борг. Платоспроможність за зовнішнім боргом

залежить насамперед від валютних надходжень. Можливості у погашенні цього боргу визначаються станом торговельного балансу. Позитивне сальдо характеризує ті ресурси, які забезпечують платоспроможність держави і дають змогу урегулювати платіжний баланс. В окремих випадках у результаті зміни ситуації в економіці та на фінансовому ринку, чи погіршення фінансового стану, держава втрачає платоспроможність. В даному випадку держава змушена вносити певні корективи у свою позикову політику. Такі корективи, як правило, небажані, оскільки підривають довіру до держави.

На Маастрихтській конференції були висунуті критерії конвергенції, яких повинні дотримуватися країни – кандидати на вступ у ЄС, ці критерії передбачають, що державний борг не повинен перевищувати 60% ВВП, а дефіцит бюджету та позабюджетних фондів (об'єктів сектору державного управління) – 3%. Така норма заборгованості легко вкладається у гранично допустимий дефіцит без шкоди для маневреності податково-бюджетної політики та економічної рівноваги. Україна не відповідає цим критеріям, що провокує фінансову дестабілізацію. Така ситуація звужує простір для маневру й провокує поглиблення економічної кризи. Країна з таким рівнем боргу стає безперспективною з точки зору темпів економічного зростання. Одним із виходів який зменшить спад і пом'якшить його перебіг, є скорочення державних видатків та збільшення ефективності держави.

Як видно з таблиці, за останні три роки сукупний державний борг України перевищив допустимий максимум. За даними Міністерства фінансів України та НБУ сукупний державний і гарантований державою борг України в 2017 році склав майже 72% ВВП, а в 2018 році за даними Мінфіну збільшиться до 82,4% ВВП [4]. За експертними даними: небезпечним для Украї-

ни стане 2019 та 2020 роки, оскільки Нацбанку і Мінфіну доведеться виплатити за зовнішніми боргами близько 14 мільярдів доларів. МВФ дає Україні кредити прогнозуючи зростання ВВП і їх повернення. Проте, що це за кредити для України? Це «понци» кредити, тобто кредити, за допомогою яких ми погашаємо попередні кредити. Отже, борги ми частково погасимо, але наша заборгованість не зменшиться.

Державний борг може виступати фактором і джерелом економічного зростання; сприяти впровадженню у життя нововведень, мобілізувати реальний капітал і знаходити йому більш ефективно застосування. «Понци» кредит ні в якому разі не можна вважати ефективним. Він негативно впливає на сталий розвиток.

Як забезпечити розвиток країни і не вдаватися до зовнішнього кредитування. Позичати у свого населення. Проте, практика «очищення» банківського середовища за останні роки не сприяла довірі більшості населення до нього. Навіть люди освічені сьогодні говорять про те, що тримати гроші в банку не вигідно. Як населення діє в даному випадку? Убезпечуючи себе від інфляції люди купують долари та євро і тримають їх під подушками, 2–3% які пропонує банк на валютний вклад і мінус 19,5% з цього відсоткового доходу абсолютно нівелює усілякі стимули для валютних депозитів. Депозити в національній валюті 13–15% і мінус 19,5% з доходу за нинішнього рівня інфляції теж приносить не значні доходи. Зауважимо, що індекс інфляції за 2015 – 2017 рр. склав відповідно: 143,3 %, 112,4% та 113,7 %. [2]. У підсумку, ступінь «вигідності» вкладання грошей до банків мізерна. В даному випадку мова навіть не йде про пасивний дохід, самі заощадження втрачають свою реальну вартість. Отже, населення позбавлене цивілізованих грошових

Динаміка сукупного державного боргу України (2015–2017 рр) [1]

Види держ. боргу	Державний борг (млн.грн.)			Державний борг у % до ВВП (%)			Державний борг на душу населення(грн.)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Державний зовнішній борг	1 042 719,6	1 240 028,7	1 374 995,5	52,5	52,1	46,1	24337	2909	32364
Державний внутрішній борг	529460,6	689730,0	766 678,9	26,6	28,9	25,7	12358	1613	18046
Всього сукупний державний борг	1572180	1929759	2 141 674,4	79,1%	81,0%	71,8%	3665	4523	50410

Джерело: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/2018>

відносин і не довіряє свої заощадження банкам та державі. У 2017 році, за даними Нацбанку, українці тримали вдома «під подушками» від \$40 до \$60 млрд. При цьому, на депозитах у банках перебувало у кілька разів менше близько \$15 млрд. Відсоткова ставка за депозитами повинна покривати індекс інфляції та забезпечувати хоча б мінімальний пасивний дохід. Оподаткування заощаджень варто зробити диференційованим, або зовсім зняти, оскільки заощадження – це відкладений попит і з цих грошей уже всі податки сплачені. З іншої сторони, «витягування грошей» через захмарні тарифи на комунальні платежі і постійно зростаючі ціни на товари і послуги не принесуть прогресу країні. Збідніле населення з низькими заробітками і відсутністю заощаджень відлякує інвесторів. В країну з таким рівнем доходів населення не поспішатиме іноземний інвестор, тому що нікому буде в цій країні купувати його товари та послуги. Країна з неплатоспроможним населенням не цікавить інвесторів.

Жодні реформи не принесуть успіху, якщо населення країни не ставатиме заможнішим. На сьогодні в Україні існує надмірна диференціація доходів населення, яка призводить до зростання соціальних витрат, таких як дискваліфікація, професійна деградація, зростання соціальних хвороб, а це в свою чергу призводить до руйнування людського капіталу, що є одним з основних чинників сучасного економічного зростання. Такий стан викликає соціальні збурення та занепокоєння.

Проблема надмірного розшарування населення визнана сьогодні глобальною і пов'язана не лише з соціально-економічними політиками держав, але й з об'єктивними процесами цивілізаційних змін. Не є ознакою цивілізованого розвитку те, що добробут 1% найбагатших людей на Землі перевищує майже половину всього добробуту людства [10].

Проте, проблеми глобальної нерівності є патовими лише на перший погляд, оскільки загальноцивілізаційні зміни передбачають глобальні зміни між працею і капіталом. У цьому контексті потребують якісно нових змін принципи відтворення робочої сили. Домінуючим при цьому стає фактор її розширеного відтворення, основою якого є подолання відмінностей між необхідним і додатковим продуктом. Потребують трансформації самі основи виробничих зв'язків, вони повинні базуватися на основі партнерства. В нових умовах праця

може так само бути наймачем капіталу, як і капітал – наймачем праці. Зародками такої практики є краудфандинг, конкурси стартапів тощо. Необхідними є трансформації в системі управління, які передбачають інтеграцію безпосереднього виробника в структуру управління через корпоратизацію та участь в капіталі. Компанії повинні стати більш відповідальними щодо своїх працівників та забезпечувати належну оплату за їх працю. Ці зміни, матеріально забезпечуються розвитком продуктивності виробництва, що розширюють джерела існування людини [9, с.197, 225].

Отже, можна вважати, що проблеми глобальної нерівності є стадійними проблемами цивілізаційної трансформації. Проте, історії відомі випадки, коли техніка прогресує, а цивілізація не змінюється або навіть і занепадає. Це пов'язано з інерцією попередньої системи і небажанням її долати та суб'єктивними факторами, що відбиваються в економічній політиці держави.

Неадекватна оплата робочої сили, надмірна диференціація доходів породжують ще одну проблему сталого розвитку – проблему витоку робочої сили з України. Доходи від так званих заробітчан що викликає нині ейфорію (за даними НБУ, 2017 року українці переслали один одному до 9,3 млрд доларів це на 2 млрд. доларів більше минулого року) [5], у майбутньому обернеться для України трагедією витоку населення і робочої сили. Гроші надходять від заробітчан до поки проживають в Україні члени їх сімей. Проте, як показує практика, діти заробітчан здобувають освіту за кордоном, це дешевше і престижніше, а після навчання лише незначний їх відсоток повертається в Україну. За даними ЮНЕСКО, в період з 2000 по 2016 р. чисельність українських студентів за кордоном збільшилась у понад чотири рази і сягнула більше 47 тис. Особливо стрімко вона зростала в країнах, куди спрямовано потоки трудової міграції [8].

З України щороку нелегально виводиться в середньому \$ 11,676 млрд. Отже виток капіталу несвідомих українців, частково компенсується притоком грошей від вимушених заробітчан. Ця ситуація обов'язково повинна бути відкоригована державою через податкову систему і через адекватну оцінку робочої сили. Адже за даними дослідження Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України «Зовнішня трудова міграція населення України», основною причиною виїз-

ду за кордон (6 з 10 мігрантів) є низький рівень оплати за відповідну працю в Україні [7, с. 10].

За різними офіційними і неофіційними даними загальна кількість сучасних українських трудових мігрантів становить від 2 до 7 мільйонів. В найбільшій ступені міграція зосереджена: у Польщі понад 450 000 тисяч (найбільше % у віці від 19 до 40 років); у Чехії понад 200 000 тисяч (найбільше % у віці від 25 до 45 років); у Греції 680 000 тисяч (найбільше % у віці від 41 до 50 років); в Італії: понад 600 000 тисяч (найбільше % у віці від 41 до 60 років); у Португалії 75 000 тисяч (найбільше % у віці від 40 до 45 років); в Іспанії понад 200 000 тисяч (найбільше % у віці від 20 до 39 років); в Ірландія: понад 10 000 тисяч (найбільше % у віці від 19 до 40 років); в Росія: понад 2 000 000 мільйонів (найбільше % у віці від 41 до 60 років) [3].

Наслідки процесів трудової міграції молоді мають надто серйозні негативні наслідки для їх майбутнього і майбутнього України. Мігранти, працюючи нелегально, не отримують належної медичної допомоги; через тяжкі фізичні навантаження і некомфортні побутові умови втрачають власне здоров'я, що призводить до зниження рівня народжуваності, а це призводить до руйнування трудового потенціалу в Україні.

Відплив молодих людей на роботу за кордон, призводить до від'ємних демографічних наслідків для України. Емігрантський спосіб життя призводить до руйнації українських молодих сімей – ще ніколи в Україні так гостро не стояла проблема соціального сирітства.

Україна втрачає висококваліфікованих працівників, оскільки виїжджають високоосвічені люди, які прагнуть бути потрібними, а їх знання та досвід оцінені належним чином. Проте, як правило, за кордоном вони погоджуються на просту роботу і втрачають свій професіоналізм.

В літературі науковій і публіцистичній присутня теза, що в Україні продуктивність праці нижча за європейську і американську у 5–6 разів, звідси і заробітна плата у стільки ж нижча. Яка тому причина? Застаріла техніка і технології. В Україні близько 70–ти, а подекуди 90% зношеності основних фондів [6, с. 110].

Чому бізнесмени не квапляться здійснювати модернізацію, адже застаріла техніка здорожчує товар. Тому що дешева робоча сила в Україні його здешевлює, таким чином, виходимо на конкурентоспроможний продукт. Отже ми не позбудемося

технічної і технологічної відсталості без збільшення долі ЗП в собівартості продукції, яка в Україні складає біля 10%, проти 50% в західноєвропейських країнах. Збільшення вартості робочої сили об'єктивно підштовхне підприємців до необхідності техніко–технологічного оновлення виробництва.

Звичним є розгляд проблеми зростання доходів населення через призму їх залежності від економічного розвитку. Зрозуміло, що економічне зростання безпосередньо впливає на добробут населення, оскільки підвищення продуктивності праці забезпечує зростання заробітної плати, в результаті зростають відрахування від заробітної плати, а отже і зростають можливості держави для розвитку соціальної сфери, збільшуються соціальні допомоги, тощо.

Проте, сучасна наукова література і програми соціально–економічного розвитку потребують більш глибокого підходу до іншого аспекту, а саме впливу доходів населення на економіку країни. Ця проблема пов'язана, по –перше, з необхідністю вирішення проблеми глибокої трансформації усієї системи оцінки вартості робочої сили та норми витрат на утримання робочої сили. Витрати на утримання робочої сили окрім прямої оплати включають також: премії та нерегулярні виплати; заробітну плату в натуральній формі, пільги, послуги, допомога в натуральній і грошовій формі; витрати підприємств на оплату житла працівників; витрати підприємств на соціальне забезпечення працівників; витрати на професійне навчання; витрати на утримання суспільних служб; витрати на робочу силу, які не віднесені до інших груп; податки, що відносяться до витрат на робочу силу. По–друге, з проблемою, як уже зазначалося, технологічної модернізації виробництва. Проблема низької оцінки робочої сили нівелює стимули до праці, знецінює освіту, не стимулює до технічних та технологічних змін.

З іншої сторони, неадекватна оцінка робочої сили призводить до зниження купівельної спроможності населення України, тобто до зменшення попиту на товари та послуги.

Теоретична і практична неувага до вирішення проблеми оцінки робочої сили призводить до поглиблення процесів зубожіння населення України. Сьогоднішній мінімальний дохід не уберігає українців від злиденності, хоча за своїм змістом повинен був би забезпечити пристойне існування громадянина. Зазначений рівень доходу в Україні не може сприяти економічному прогресу [4, 6].

Таким чином повертаємося на початок наших міркувань. Коло замикається.

Висновки

Низька оцінка робочої сили призводить до колапсу банківської системи, до необхідності вдаватися до зовнішніх запозичень, які формуються в результаті тимчасово вільних коштів більш заможного західного світу. Західні країни отримують в результаті цього додатковий дохід у вигляді відсотків. В той час як населення України позбавляється відсоткового доходу, як додаткового джерела, а підприємці потенційних джерел інвестиційних ресурсів для економіки. Причинами цього явища, окрім зазначених є: більш повільне зростання доходів, аніж витрат; збільшення ефективної ставки оподаткування; зростання витрат на споживання в першу чергу через відкриту та приховану інфляцію; відсутність ефективних інструментів для вкладання вільних коштів населення, крім депозитів; зростання ризиків в підприємницькій діяльності. В політиці доходів населення варто враховувати, що значне підвищення доходів населення не провокуватиме різкого зростання попиту і цін на споживчому ринку. Таке зростання має місце лише за умови не значного зростання доходів. Підвищення доходів в 2–3 рази, чого потребує наша реальність, включає кейнсіанський «ефект заощадження», коли при суттєвому зростанні доходів частка доходу, що спрямовується на споживання, зменшується у відповідності до частки заощадження. В результаті починає активізуватися механізм «заощадження – інвестиції».

Вирішення проблеми адекватної оцінки робочої сили, відрегульованість банківського середовища, підвищення мотивів до заощаджень, зацікавлення умовами праці та гідною оплатою потенційно налаштованих на виїзд за кордон українців, сприятиме суттєвому зростанню потенційних внутрішніх інвестиційних можливостей економіки України.

Список використаних джерел

1. Державний борг України [Електронний ресурс] // Мінфін. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/2018>.
2. Індекс інфляції [Електронний ресурс] // Мінфін. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>.

3. Міграція як чинник розвитку в Україні [Електронний ресурс] // К.: MOM. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf.

4. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=388297&cat_id=388245.

5. Мойсеєнко О. Заробітчани дають Україні в 4 рази більше валюти, ніж іноземні інвестори [Електронний ресурс] / О. Мойсеєнко // Економічна правда. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/03/21/635200/>.

6. Пасажко Т. С. Фінанси домогосподарств як джерело інвестиційних ресурсів економіки України / Т. С. Пасажко. // Економіка та держава. – 2015. – С. 110.

7. Ростова Л. Трудовій міграції – цивілізоване обличчя / Л. Ростова. // Профспілки України. – 2015. – №5. – С. 10–11.

8. Структура та поняття міграції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://lib.chdu.edu.ua/>.

9. Тойнбі А. Дж. Дослідження історії / А. Дж Тойнбі // К., 1995. – 577 с. – (т.1).

10. Distribution of family income [Електронний ресурс] // Gini index, The World Factbook, CIA – Режим доступу до ресурсу: <http://www.unian.ua/world/1033326-oxfam-do-2016-roku-1-naselennya-zemli-bude-bagatshiy-za-reshtu-99.html>.

11. Lerner A. The Burden of National Debt. Essays in honor of Alvin H. Hansen – NY: Norton and K., 1948. – 141 p.

References

1. Derzhavnyi borh Ukrainy [Elektronnyi resurs] // Minfin. – 2018. – Rezhym dostupu do resursu: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/2018>.
2. Indeks inflatsii [Elektronnyi resurs] // Minfin. – 2018. – Rezhym dostupu do resursu: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>.
3. Migrants as a factor of development in Ukraine [Elektronnyi resurs] // K.: MOM. – 2016. – Rezhym dostupu do resursu: http://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf.
4. Ministerstvo finansiv Ukrainy [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu do resursu: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=388297&cat_id=388245.
5. Moiseienko O. Zarobitshchany daiut Ukraini v 4 razy bilshe valiuty, nizh inozemni investory [Elektronnyi resurs] / O. Moiseienko // Ekonomichna pravda. –

2018. – Rezhyim dostupu do resursu: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/03/21/635200/>.

6. Pasazhko T. S. Finansy domohospodarstv yak dzherelo investytsiinykh resursiv ekonomiky Ukrainy / T. S. Pasazhko. // Ekonomika ta derzhava. – 2015. – S. 110.

7. Rostova L. Trudovii mihratsii – tsyvilizovane oblychchia / L. Rostova. // Profspilky Ukrainy. – 2015. – №5. – S. 10–11.

8. Struktura ta poniattia mihratsii [Elektronnyi resurs] – Rezhyim dostupu do resursu: <http://lib.chdu.edu.ua/>.

9. Toinbi A. Dzh. Doslidzhennia istorii / A. Dzh Toinbi // K., 1995. – 577 s. – (t.1).

10. Distribution of family income [Elektronnyi resurs] // Gini index, The World Factbook, CIA – Rezhyim dostupu do resursu: <http://www.unian.ua/world/1033326-oxfam-do-2016-roku-1-naselennya-zemli-bude-bagatshiy-za-reshtu-99.html>.

11. Lerner A. The Burden of National Debt. Essays iz honor of Alvin H. Hansen – NY: Norton and K., 1948. – 141 p.

Дані про автора

Решетник Надія Іванівна,

к. е. н., доцент кафедри менеджменту і маркетингу, Київський національний лінгвістичний університет
e-mail: onr@ukr.net

Данные об авторе

Решетник Надежда Ивановна,

к. э. н., доцент кафедры менеджмента и маркетинга, Киевский национальный лингвистический университет
e-mail: onr@ukr.net

Data about the author

Nadia Reshetnyk,

Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor, Kyiv National Linguistic University
e-mail: onr@ukr.net

DOI: 10.5281/zenodo.1485979

САРКИСЯН Л.Г.,

ГОРКУН К.В.

Перспективи розвитку України на міжнародній арені

У статті досліджені сучасні проблеми, що існують в Україні, визначено роль влади та народу у вирішенні даних питань, встановлені наслідки впливу соціалістичної ідеології на підсвідомість колишніх жителів СРСР. Досліджені шляхи вирішення та подолання актуальних проблем і шляхи виходу країни з кризи на прикладах «економічного дива» інших високорозвинених держав та рішень їх лідерів. Визначена необхідність перегляду державного бюджету та перерозподілу його на інші галузі, такі як освіта молоді та туристична сфера, що є прибутковими та актуальними у наші дні. Проведені дослідження щодо ставлення іноземців до України та комфортності їх перебування на території. Також досліджені рекреаційні ресурси держави, які можна модернізувати та удосконалити задля приваблення туристів на курортні сезони. Розглянуті перспективи розвитку туристичного бренду «Україна» на міжнародній арені та його конкурентоспроможність серед інших.

Ключові слова: реформи, досвід, «економічне диво», сфера туризму, питання безпеки, фінансування науки.

САРКИСЯН Л.Г.,

ГОРКУН К.В.

Перспективы развития Украины на международной арене

В статье исследованы современные проблемы, существующие в Украине, определена роль власти и народа в решении данных вопросов, установлены последствия влияния социалистической идеологии на подсознание бывших жителей СССР. Исследованы пути решения и преодоления актуальных проблем и пути выхода страны из кризиса на примерах «экономического чуда» других высокоразвитых государств и решений их лидеров. Определена необходимость пересмотра государственного бюджета и перераспределения его на другие отрасли, такие как образование молодежи и туристическая сфера, которые являются прибыльными и актуальными в наши дни. Проведенные исследования об отношении иностранцев к Украине и комфортности их пребывания на территории. Также исследованы рекреационные ресурсы государства, которые можно модернизировать и усовершенствовать для привлечения туристов на курортные сезоны. Рассмотрены перспективы развития туристического бренда «Украина» на международной арене и его конкурентоспособность среди остальных.